

मानव अधिकार

स्थिति सूचक

वर्ग ७, अङ्क १
असार २०७५

मानव अधिकार अवस्थाको विश्लेषण

अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक)ले सन् १९९२ देखि हरेक वर्ष नेपालको मानव अधिकार तथा ज्यादतीका घटनालाई विश्लेषण गर्दै नेपाल मानव अधिकार वर्ष पुस्तक प्रकाशन गर्दै आएको छ। सोही अनुसार यस वर्ष पनि हामी सन् २०१८ का घटनालाई विश्लेषण गर्दै नेपाल मानव अधिकार वर्ष पुस्तक २०१९ को तयारीमा रहेका छौं। यो पुस्तकको २७ औं संस्करण हो।

इन्सेकले नेपाल पक्षराष्ट्र भएका मानव अधिकारसम्बन्धी ठूला महासन्धिमा आधारित रहेर घटना सङ्कलन तथा अभिलेख गर्दै आएको छ। जस अन्तर्गत महिला अधिकारकर्ताले घरेलु हिंसा बलात्कार र यौनजन्य हिंसा तथा बाल अधिकार अन्तर्गत समेत बालबालिकासँग सम्बन्धित घटनाहरू समेटिएका छन्। यसै क्रममा अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक) पोखरा कार्यालयले गरेको अभिलेखअनुसार साविकको पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र (प्रदेश नम्बर ४ का एघार र प्रदेश नम्बर ५ का गुल्मी, अर्घाखाँची, पाल्पा, रुपन्देही, कपिलवस्तु र नवलपरासी सहित ६ जिल्ला) मा पछिल्लो ६ महिनामा राज्य तथा गैरराज्य दुवैतर्फबाट भएका विभिन्न ७ सय १५ ओटा घटनामा ७ सय ७६ जना पीडित भए। दुवै पक्षबाट पीडित हुनेमा गैरराज्यपक्षबाट ६ सय ८३ र राज्यपक्षबाट ११ जना गरी ६ सय ९४ जना महिला र गैरराज्यपक्षबाट २३ जना र राज्यपक्षबाट ५९ जना गरी ८२ जना पुरुष पीडित भए। प्रदेश अनुसार घटनाको विश्लेषण गर्दा प्रदेश नम्बर ४ मा राज्य पक्षबाट ६३ जना र गैरराज्यपक्षबाट ३ सय ४८ जना व्यक्ति मानव अधिकार उल्लङ्घन तथा ज्यादतीका घटनामा पीडित भएको इन्सेक पोखराले अभिलेख गर्‍यो। यस्तै साविकको पश्चिमाञ्चल विकास

क्षेत्रमा भएका ६ जिल्लामा मानव अधिकार उल्लङ्घन तथा ज्यादतीको घटनामा राज्यपक्षबाट सात जना र गैरराज्यपक्षबाट भएको विभिन्न घटनामा परी ३ सय ५८ जना पीडित भएको इन्सेक पोखराले अभिलेख गर्‍यो।

साविकको पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रमा राज्यपक्षबाट भएका घटना मध्ये गिरफ्तारका घटनामा पाँच महिला सहित २४ जना पीडित भएको इन्सेक पोखराले अभिलेख गर्‍यो। यस अवधिमा ६ जना महिला र ३३ जना पुरुष राज्यपक्षबाट भएको कुटपिटका घटनामा पीडित भए। कास्कीमा विद्यार्थीले गरेको आन्दोलन तथा मणिपाल शिक्षण अस्पतालमा भएका भडपका घटनामा राज्यपक्षबाट नागरिक घाइते भएका थिए। ड्युटीका क्रममा भएका भडप तथा बम विष्फोटका घटनामा यस अवधिमा १५ जना प्रहरी कर्मचारी घाइते भएको पनि इन्सेक पोखराले अभिलेख गरेको छ।

गैरराज्यपक्षबाट भएका बाल अधिकार सम्बन्धित घटनामा ९८ जना बालिका र तीनजना बालक पीडित भए भने ५ सय ६९ जना महिला घरेलु हिंसा, बहुविवाह, बलात्कार तथा मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार सम्बन्धी घटनामा पीडित भए। यस अवधिमा तीन जना महिला कथित बोक्सीको आरोपका घटनामा पीडित भए भने रुपन्देही जिल्लामा रहेको एक गाउँपालिकाका अध्यक्षमाथि अज्ञात समूहले मोसो दलेर दुर्व्यवहार गरेको घटना पनि इन्सेकले यस अवधिमा अभिलेख गर्‍यो। यसैगरी अपहरणका घटनामा दुईजना जातीय विभेदसम्बन्धी घटनामा ६ जना, कुटपिट सम्बन्धी घटनामा तीनजना पीडित भएको इन्सेक पोखराले अभिलेख गर्‍यो। समाचार सङ्कलनका क्रममा यस क्षेत्रका दुईजना पत्रकार

धम्कीको घटनामा पीडित भए। यस अवधिमा सात जना महिला र आठ पुरुष गरी १५ जना व्यक्तिको हत्या भएको इन्सेक पोखराले अभिलेख गरेको छ। अभिलेखअनुसार यो अवधिमा नवलपरासी पूर्वमा आठ महिने बालिकादेखि पर्वतमा ९० वर्षीया वृद्धासम्म बलात्कारका घटनामा पीडित भए।

बाल अधिकार सम्बन्धित घटना हेर्दा बालकको तुलनामा बालिका बढी पीडित भए। यस अवधिमा घटेका अधिकांश बाल अधिकार हननका घटनामा विद्यालयमा शिक्षकबाट कुटपिट, बालिका बलात्कार तथा बलात्कार प्रयास, बालविवाह, बालक माथि यौन दुर्व्यवहार, बेचबिखन लगायतका घटना घट्न पुगे।

स्वास्थ्य संस्थामा निःशुल्क बाँडिने औषधीको अभाव यो अवधिमा पनि कायमै रह्यो। विरामीको तुलनामा चिकित्सक तथा अस्पतालमा शैयाको अभाव हुनु, बर्थिङ सेन्टरहरूमा उपकरणको अभाव देखिनु, बालरोग तथा स्त्रीरोग विशेषज्ञ अधिकांश जिल्लामा नहुनु यस क्षेत्रमा भएका स्वास्थ्य सम्बन्धित समस्या हुन्। छिटो छरितो सेवा नदिँदा सरकारी अस्पताल र स्वास्थ्य चौकी अझै पनि नागरिकको पहिलो रोजाई बन्न सकेको छैन। विभिन्न समयमा चिकित्सक तथा कर्मचारीको हडतालका कारण विरामीहरूको स्वास्थ्य अधिकारको अवस्था प्रतिकूल बन्यो। यो अवधिमा ज्येष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका व्यक्ति र लैङ्गिक तथा यौनिक

अल्पसङ्ख्यक व्यक्तिहरूको अधिकार समेत कुण्ठित भएको पाइयो।

समयमै पुस्तक विद्यार्थीको हातमा नपुग्नु, सरकारी विद्यालयमा शिक्षक दरबन्दी विद्यार्थीको तुलनामा न्यून रहनु, निजी विद्यालयले विद्यार्थी भर्ना तथा मासिक शुल्कको नाममा चर्को शुल्क उठाउनु, दलित तथा पछाडी परेका वर्ग र समुदायका बालबालिका अझै विद्यालय बाहिर हुनु, भर्ना भएका विद्यार्थीले समेत अध्ययनलाई निरन्तरता दिन नसक्नु जस्ता पक्ष शिक्षा क्षेत्रका समस्याको रूपमा रहेको देखिन्छ।

देश सङ्घीय संरचनामा गएपछि नागरिकको स्थानीय तहप्रति सुशासन र जवाफदेहिताको अपेक्षा बढी देखिएको छ। यद्यपी यो अवधिमा केही सुधारोन्मुख कार्य भएपनि अधिकांश स्थानीय निकायले वर्षमा तीनपटक गर्नुपर्ने सार्वजनिक सुनुवाई आर्थिक वर्षको अन्त्यमा मात्रै सम्पन्न गरे। अझै पनि नागरिक वडापत्र, सूचना पाटी, उजुरी पेटिकाको सही रूपमा कार्यान्वयन भएको पाइँदैन। बजार अनुगमन नहुँदा अधिकांश ग्रामीण भेगका जनता र यात्रीहरू राजमार्ग छेउका होटल तथा पसलमा चर्को मूल्य तिर्न बाध्य छन्। तरकारी, फलफुल लगायत खाद्य वस्तुमा अत्याधिक मात्रामा किटनाशक औषधीको प्रयोग र मिसावटका कारण उपभोक्ताको हकमा स्वास्थ्यसम्बन्धी समस्या बढ्दो छ।

शिव खकुरेल

संयोजक पोखरा कार्यालय

घटनाका प्रकारअनुसार पीडित सङ्ख्या (जनवरी-जून २०१८)

मानव अधिकार उल्लङ्घन तथा ज्यादतीका ६ महिनाका प्रतिनिधिमुलक घटना

(०७४ पुस १७ तदनुसार जनवरी २०१८ देखि ०७५ असार १६ जुन २०१८ सम्म)

नागरिक तथा राजनीतिक अधिकार

सम्मानित रूपले बाँच्ने अधिकार

हत्या

राज्यपक्षबाट

रुपन्देही

देवदह नपा-५ बस्ने २९ वर्षीय मनोज बुढामगर उर्फ मनोज पुन र सिद्धार्थ नपा-६ बस्ने अन्दाजी ४२ वर्षीय सोम आलेलाई प्रहरीले ०७४ फागुन ९ गते बिहानै इन्काउन्टर गरेको भनी विभिन्न सञ्चारमाध्यमले खबर प्रसारण गरे। २०७३ फागुन ४ गते युवा सङ्घ रुपन्देहीका जिल्ला अध्यक्ष दुर्गा तिवारी र २०७४ पुस २१ गते देवदहकै वसन्त 'बलु' पौडेलको हत्यापछि एकाएक चर्चामा आएका मनोज इन्काउन्टरमा मारिएको प्रहरीले दावी गर्‍यो। काठमाडौँका व्यवसायी शरद गौचनको ०७४ असोज २३ गते भएको हत्यामा पनि मनोजको संलग्नता रहेको भन्ने प्रहरी पक्षको भनाइ छ। ०७३ फागुन ४ गते दुर्गा तिवारी हत्या काण्डपछि प्रहरीको मोस्ट वाण्टेड सूचीमा रहेका पुनलाई प्रहरीले विभिन्न माध्यमबाट खोजी गरिरहेको जनाएको थियो। मृतक पुनका अभिभावकले भने सो घटनामा पुनको बाँच्न पाउने अधिकार हनन भएको र विभिन्न घटनामा मनोज पुनले जिम्मेवारी लिएको भनी मिडीयामा बजेको आवाज पुनको नभएको दावी गरे। ०७४ पुस २१ गते देवदहकै वसन्त पौडेल बलुको हत्या भएपछि प्रहरीले पुनको खोजीमा अझ बढी सक्रियता रहेको बताएको थियो। अनुसन्धानको क्रममा फागुन ८ गते मनोज पुन बुढा नेपाल आउँदै छन् भन्ने सूचनाका आधारमा नेपाल प्रहरी र केन्द्रीय अनुसन्धान व्यूरो (सीआबी) को संयुक्त टोलीले मनोजको खोजी गरिरहेको प्रहरीले बतायो। जिल्ला प्रहरी कार्यालय रुपन्देहीका एसपी श्याम ज्ञवालीले फागुन ९ गते बिहान साढे ३ बजे देवदह नपा-४ भवानीपुरमा प्रहरीसँग मृतकद्वयको जम्काभेट भएको र गिरफ्तार गर्न खोज्दा

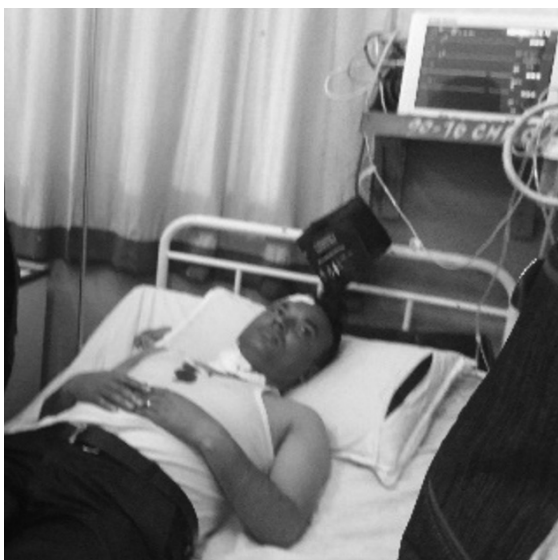
मृतक सोम आले

गोली प्रहार गरेपछि प्रहरीले जवाफी कारवाहीमा मारिएको दावी गरे। मृतकद्वयको ०७४ फागुन १० गते लुम्बिनी अञ्चल अस्पतालमा पोष्टमार्टमपछि दाहसंस्कार गरिएको थियो।

गोली/विष्फोटक पदार्थबाट घाइते

कास्की

विप्लव नेतृत्वको नेकपा माओवादीले ०७४ फागुन ८ गते घोषणा गरेको नेपाल बन्दका क्रममा पोखरा-लेखनाथ मनपा-१४ स्थित विजयपुरमा वम विष्फोट हुँदा ड्यूटीमा रहेका वडा प्रहरी

विष्फोटनमा परी घाइते भएका पत्रकार घनश्याम पाण्डे

मृतक मनोज पुन

कार्यालय रामबजारमा कार्यरत प्रहरी जवान कुलबहादुर खत्री र रिपोर्टिङमा गएका पोखरास्थित गण्डकी टेलिभिजनका संवाददाता ३५ वर्षीय घनश्याम पाण्डे छुरा लागेर घाइते भए। घाइते दुवैजनाको सोही दिन गण्डकी मेडिकल कलेजमा उपचार सुरु भयो। विष्फोटको घटनामा संलग्न रहेको आरोपमा प्रहरीले सोही दिन प्रहरीले नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी विप्लवका दुईजना कार्यकर्तालाई गिरफ्तार गर्‍यो। गिरफ्तार हुनेमा अखिल नेपाल क्रान्तिकारी किसान सङ्घ कास्कीका जिल्ला अध्यक्ष ४२ वर्षीय पुष्प कार्की र अखिल नेपाल क्रान्तिकारी निर्माण मजदुर सङ्घका ४५ वर्षीय खड्कबहादुर राई रहेका छन्। गिरफ्तार भएका व्यक्तिलाई विष्फोटक पदार्थ ऐन अन्तर्गत मुद्दा दर्ता गरी जिल्ला अदालतबाट म्याद थप गरी अनुसन्धान गर्‍यो। ०७४ चैत २ गते आरोपित खड्कबहादुर राई ३५ हजार धरौटीमा रिहा भए भने अर्का आरोपित पुष्प कार्की धरौटी तिर्न नसकी कारागार चलान भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जनायो।

गिरफ्तार पर्वत

गैरकानुनी रूपमा थुना परेका नेत्र विक्रम चन्द नेतृत्वको नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीको विद्यार्थी सङ्गठन अखिल क्रान्तिकारी म्याग्दीका अध्यक्ष सम्राट सापकोटा ०७५ असार ६ गते रिहा भए। जेठ १८ गते पर्वतको फलेवासमा भएको डोजरमा आगजनी घटनामा संलग्न भएको आरोपमा प्रहरीले उनलाई जेठ २६ गते गिरफ्तार गरेको थियो। उनलाई गैरकानुनी थुनामा राखिएको भन्दै उच्च अदालत पोखरा, बागलुङ इजलासमा परेको बन्दी प्रत्यक्षीकरणसम्बन्धी मुद्दाको सुनुवाइ गर्दै अदालतले असार ६ गते रिहा गर्न आदेश दिएको हो। सार्वजनिक अपराध मुद्दामा दुई पटक म्याद थप गरेर राखिएका सापकोटालाई सात दिनमा जिल्ला प्रशासनमा बुझाउनु पर्नेमा ३५ दिन म्याद थप गरेर हिरासतमा राख्नु गैरकानुनी काम भएको अदालतको आदेशमा उल्लेख छ। नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी पर्वतका सेक्रेटरी ढकबहादुर क्षेत्री पनि सोही आरोपमा प्रहरी हिरासतमा रहेका छन्। पर्वतको फलेवास नगरपालिकामा सडक चौडा पार्न प्रयोग गरिएको स्काभेटरमा आगजनी गरेको, मोदी हाइड्रोपावर लिमिटेडले निर्माण गरिरहेको २० मेघावाट क्षमताको तल्लो मोदिखोला जलविद्युत आयोजनाको कुस्मा नपा-७ परादीमा रहेको कार्यालयमा बम राखेको लगायतका घटनामा संलग्न रहेको आरोपमा प्रहरीले उनीहरूलाई जेठ २६ गते गिरफ्तार गरेको थियो।

घम्की/कुटपिट गैरराज्यपक्षबाट तनहुँ

गोरखा नपा-१३ घर भएका कान्तिपुर दैनिकका गोरखा संवाददाता २८ वर्षीय सुदिप कैनीलाई समाचार सङ्कलनको क्रममा

०७४ माघ १ गते आँबुखैरेनी गाउँपालिका-३ मा स्थानीय ३५ वर्षीय रघुपति केसी, ३५ वर्षीय शिवजी केसी, ३६ वर्षी रामकृष्ण केसी, ३८ वर्षीय सुवास केसी र ४० वर्षीय रञ्जित श्रेष्ठले कुटपिट तथा दुर्व्यवहार गरे। तनहुँ र गोरखा जिल्लाको सिमानामा पर्ने आँबुखैरेनी गाउँपालिका-३ स्थित मर्स्याङ्दी नदीमा अवैध बालुवा उत्खननको समाचार सङ्कलन गर्न गएका पत्रकार कैनीलाई युवाहरूले हातपात गरी क्यामेरा र मोबाईल फोन फुटाइदिएका थिए। कुटपिटबाट पत्रकार कैनी सामान्य घाइते भए। उनको सोही दिन गोरखा अस्पतालमा उपचार भयो। घटनापछि पीडित पत्रकार कैनीले दुर्व्यवहार गर्ने युवाहरूलाई कारवाहीको माग गर्दै ईलाका प्रहरी कार्यालय आँबुखैरेनीमा सोही दिन मौखिक तथा माघ २ गते लिखित उजुरी दिए। प्रहरीले कुटपिटमा संलग्न युवाहरूलाई माघ १ गते नै नियन्त्रणमा लिई सार्वजनिक मुद्दा दर्ता गर्‍यो। घटनामा संलग्न आरोपित सबै माघ ५ गते जनही ५ हजार रुपियाँ धरौटी बुझाई तारेखमा रिहा भए। साथै माघ ५ गते पत्रकार कैनीसँग दुर्व्यवहारको माफी मागी क्यामेराको क्षतिपूर्ती स्वरूप ५ हजार रुपैयाँ उपलब्ध गराएको पीडित पक्षले जनायो।

बाल अधिकार

बलात्कार, बलात्कार प्रयास र यौन दुर्व्यवहार अर्घाखाँची

१७ वर्षीया बालिकालाई ०७४ माघ १७ गते बलात्कार गरेको आरोपमा पीडित पक्षले माघ २० गते मालारानी गापा-५ का २३ वर्षीय प्रकाश कुँवर विरुद्ध जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिए। उजुरीको आधारमा आरोपितलाई प्रहरीले माघ १९ गते गिरफ्तार गर्‍यो। पीडितको माघ १९ गते नै जिल्ला अस्पताल सन्धिखर्कमा स्वास्थ्य परीक्षण भएको थियो। ०७४ जेठ २३ गते जिल्ला अदालतले आरोपितलाई ६ वर्ष कैद र ५० हजार जरिवानाको फैसला सुनायो।

नवलपरासी पश्चिम

८ महिनाकी बालिकालाई २७ वर्षीय बाबुले बलात्कार गरेको भन्दै पीडित पक्षले सोही दिन ईलाका प्रहरी कार्यालय, गैँडाकोटमा उजुरी दिए। उजुरी पश्चात् प्रहरीले आरोपितलाई गिरफ्तार गरी जिल्ला अदालत पेश गर्‍यो। पीडितको ०७४ चैत २१ गते चितवन स्थित भरतपुर अस्पतालमा स्वास्थ्य परिक्षण सम्पन्न भयो। ०७४ वैशाख ७ गते जिल्ला अदालतले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुन्ने आदेश दियो।

महिलाविरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव, दुर्व्यवहार बलात्कार, बलात्कार प्रयास र यौन दुर्व्यवहार पर्वत

९० वर्षीया अपाङ्गता भएकी बृद्धालाई घरमै बसिरहेको अवस्थामा ०७५ वैशाख ५ गते बलात्कार गरेको आरोपमा जिल्ला

प्रहरी कार्यालय पर्वतले मोदी गाउँपालिका-३ बस्ने १९ वर्षीय शंकर परियारलाई ०७५ वैशाख ६ गते गिरफ्तार गर्‍यो। पीडित वृद्धको पर्वत जिल्ला अस्पतालमा स्वास्थ्य परिक्षण भयो। जिल्ला अदालत पर्वतले जेठ १ गते आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा राख्ने आदेश दियो।

कथित बोक्सी आरोप

तनहुँ

घिरिङ गाउँपालिका-१ की ४० वर्षीया महिलालाई बोक्सीको भएको भन्दै ०७४ फागुन १३ गते दुर्व्यवहार गरेको आरोपमा प्रहरीले सोही ठाउँका ३७ वर्षीय सन्तबहादुर श्रेष्ठ, पाल्पा जिल्ला निस्दी गाउँपालिका-२ की २६ वर्षीया डनी बाकावल, सोही ठाउँका २० वर्षीय विष्णु विक, रामपुर नपा-१ की १७ वर्षीय कृष्ण वंशी ठकुरी, सोही ठाउँकी २४ वर्षीया लक्ष्मी विक र २० वर्षीय सूर्यवंशी ठकुरीलाई फागुन १७ गते गिरफ्तार गर्‍यो। आरोपितहरूले पीडितलाई बोक्सी भन्दै कुटपिट र दुर्व्यवहार समेत गरेको भन्दै पीडितका भाई ओमबहादुर सिजालीले प्रहरी चौकी गजरकोटमा फागुन १७ गते निवेदन दिएका थिए। पीडित पक्षको निवेदनपछि प्रहरीले आरोपितहरूलाई गिरफ्तार गरेको थियो। प्रहरीले आरोपित सबैलाई गिरफ्तारपछि बयान गराई जिल्ला अदालतमा पेश गरेकोमा अदालतले ०७४ चैत ७ गते आरोपित मध्ये सन्तबहादुर श्रेष्ठलाई पुर्पक्षको लागि थुनामा र अन्यलाई सामान्य तारेखमा रिहा गर्ने आदेश दियो।

घरेलु हिंसा

कास्की

मादी गाउँपालिका -५ का ४३ वर्षीय एकबहादुर विकले पत्नी ४७ वर्षीया गौमाया विकलाई ०७४ माघ २९ गते राती चिरपट दाउरा टाउकोमा प्रहार गरी हत्या गरेको आरोपमा प्रहरीले आरोपितलाई फागुन १ गते गिरफ्तार गर्‍यो। मादक पदार्थ सेवन गरी पतिले दाउरा प्रहार गरी पत्नीको हत्या गरेको आफन्तले फागुन १ गते थाहा पाएपछि प्रहरीलाई खबर गरेका थिए। मृतक शवको पोस्टमार्टम फागुन २ गते पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अस्पतालमा भयो। जिल्ला अदालत कास्कीले ०७४ फागुन २२ गतेदेखि आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुन्ने आदेश दियो। यस वर्षको मध्यसम्म मुद्दाको फैसला भएन।

बन्धक बनाएको

नवलपरासी पश्चिम

सरावल गाउँपालिका-६ पुसौली बस्ने २१ वर्षीया सविना खातुनलाई आमा ४७ वर्षीय अर्बुन खातुन गुजरले पीडितको आफन्त एवम् काका ५० का नविन मल्लिक गजुर, ५२ वर्षका भगाउ अली गजुर र २९ वर्षीय रजाक अली गजुरले ०७४ पुस २८ गते देखी स्थानीय पुरुषसंग भागेर विवाह गरेको आरोपमा घरको कोठामा

फलामको साङ्गाले खुट्टामा बाँधेर कपाल काटेर राखेको अवस्थामा ०७४ फागुन २० गते मानव अधिकारकर्मीहरूको पहलमा पीडितको उद्धार गरी अल्पकालिन आश्रयस्थलमा राखियो। घटनामा संलग्न आमा अर्बुन खातुनलाई ०७४ फागुन २२ गते गिरफ्तार गरी जिल्ला अदालत पेश गरेकोमा जिल्ला अदालतले ०७५ असार २ गते आरोपितलाई ६ वर्षका लागि कैद सजायको फैसला गर्‍यो।

आर्थिक सामाजिक तथा सांस्कृतिक अधिकार

अज्ञात समुहबाट

गुल्मी

मुसिकोट नपा-२ को कोटमा रहेको एनसेलको टावरमा अज्ञात समुहले ०७४ चैत १६ गते आगजनी गरे। आगजनीबाट टावरको महत्वपूर्ण उपकरण जलेर नष्ट भएको वामी प्रहरी चौकी इन्चार्ज नारायण कुँवरले बताए। आगलागीबाट टावरको रिसिभ गर्ने र फ्याँक्ने उपकरण पूर्ण रूपमा जलेको थियो। सो घटनामा संलग्नहरूको खोजी कार्य जारी रहेको बताएपनि हालसम्म कुनै पक्ष गिरफ्तार नभएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय गुल्मीले जनायो।

आगलागीबाट क्षतिपुगेको एनसेल टावर

स्वास्थ्य सेवाको अवस्था

कास्की

अस्थायी कर्मचारीलाई स्थायी गर्नुपर्ने, १ सय ८० दिन सञ्चित बिदा पाउनुपर्ने, युनियन र कर्मचारी बीच विगतमा भएका सम्झौता कार्यान्वयन हुनुपर्ने लगायतका ५ बुँदे माग राखी धर्नामा रहेका कर्मचारीविरूद्ध उपचार गर्न आएका विरामीका आफन्तले विरोध गरेपछि पोखरा-लेखनाथ-मनपा ११ स्थित मणिपाल शिक्षण अस्पतालका कर्मचारी र प्रहरीबीच ०७४ चैत १९ गते झडप भयो। झडपमा ७ जना प्रहरी र ५ जना अस्पतालका कर्मचारी गरी १२ जना घाइते भए।

नयी पत्रिकाकर्मी अग्रणी र उभेती सम्मानित

गोर्खा / अल्पसंख्यक क्षेत्र सेवा केन्द्र इन्द्रकोटि भन्दा नौवौँ पत्रिकाकर्मी रचना उज्ज्वललाई सम्मान गर्यो । पेशेवर जस्तै उज्ज्वल कथा र लेखनमा गोर्खापत्रिका भन्दा नौवौँ पत्रिकाकर्मी उज्ज्वललाई सम्मान गरिएको हो ।

सोमबार इन्द्रकोटि पोखरा साहित्यको अग्रजसभामा भएको सम्मानचक्रमा भन्दा नौवौँ पत्रिकाकर्मी उज्ज्वललाई सम्मान गरिएको थियो ।

कान्यकुब्जाका मुख्य अग्रज पेशेवर डा. पदम पौडेलले उज्ज्वललाई सम्मान गर्दै कान्यकुब्जलाई सम्मान गरिएको थियो ।

हुनै लागेको बाल विवाह रोकियो

कथिलबस्तु
हुन्नेकले अनुगमन टोलिले प्रमुख जिल्ला अधिकारी, प्रहरी प्रमुख सहित ०३५ वैशाख ९ गतेको वैद्यकमा मानवअधिकारको अवस्थाको विषयमा छलफलका क्रममा जिल्लाका विभिन्न स्थानहरूमा बाल विवाह हुने गरेको जानकारी गराएर हामी प्रहरीको समूहतामा वैशाख ७ गते बाल विवाह हुनुबाट रोकेको छ।

कथिलबस्तु नगरपालिका वडा नं ३का विधुवन कटौलीको १४ वर्षीया छोरी पुष्पा कटौलीको वैशाख ७ गते हुन गैरेको बाल विवाह प्रहरीले टोपील दिप्लुको ३ महारजमन्ज नगरपालिकाबाट विद्यालका लागी जन्ती आउने तयारी भएको र छोरीको विद्यालका लागी हबै तयारी भएका बेला प्रहरीले बाल विवाह गरिदिन लागेका बाबु विधुवन कटौलीको वैशाख ७ गते निष्फटार गरेको थियो। तर बाबु विधुवन कटौलीले छोरीको उपर पुगेपछि मात्र विवाह गरिदिन हिटसतमा टेकेर कँठार वैशाख ७ गते साँझ हिटसत भुक्त भएका थिए।

हुन्नेकले अनुगमनको क्रममा बालअधिकार बेला समुह सगको छलफलमा बेला समुहका

हुदै गरेको सुचना दिएका थिए । त
आहुतद्वे रोजक जना आहुतद्वेभन्दा
प्रतिरोध गर्न सक्ने भएकोले
- विरोध गर्न नसकेको भन्दै अनुगमन
टोलीलाई जानकारी दिएका
थिए । हुनेको केविल कार्यालयको
अनुगमन तथा सुचनाको विषयमा
प्रमुख समितिका सदस्य, हुनेको
प्रमुखका संयोजक शिव खड्कुरी,
कार्यक्रम संयोजक राजेश शर्मा,
हुनेको प्रतिनिधि नन्दमो पाँडेले
निम्तापरी समूह संयोजक पुष्पाश्री
पुर्वा संयोजक भाग्य ज्ञान,सदस्य
पट्टीले भन्नु निम्तापरी समितिको
टोलीले प्रमुख जिल्ला अधिकारी
मदन भुजेल, सहायक प्रजिन
टोलेवर अर्थात् प्रहरी प्रमुख
भोजम शाह,टिप्पे अनुसन्धान
प्रमुख, टिप्पे लगाएकाले
सहभागी रहेको बैठकमा छलफलको
क्रममा मातृविचार हुदै गरेको कुरा
जानकारी गराएको थियो ।
प्रमुख जिल्ला अधिकारी
मदन भुजेलले वातावरण रोजक
प्रहरीलाई बैठकको निर्देशन दिएका
थिए जिल्ला प्रहरी कार्यालय
र वडा प्रहरी कार्यालयको
समुदायमा कटौतीको घरेलु पुरी
दस्तावेज वागु थिप्नुमा कटौतीलाई
गिफ्तदार गरि प्रहरी हिरासतमा
राखेको थियो । प्रहरीले सबै अर्ध
परिणत छड्डा मातृविचार रोजक

गुल्ली कारागार ताखर कैदीबन्दी

[illegible][illegible]

हटलाइन दैनिक २०७४ फागुन ९

बम विष्फोटको घटनाप्रति
अधिकारकर्मीको ध्यानाकर्षण

पोखरा क्षेत्रको भूगर्भगत खनिज सम्पदा सम्बन्धमा १९ वटा विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। पोखरा क्षेत्रको भूगर्भगत खनिज सम्पदा सम्बन्धमा १९ वटा विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। पोखरा क्षेत्रको भूगर्भगत खनिज सम्पदा सम्बन्धमा १९ वटा विवरण प्रस्तुत गरिएको छ।

राष्ट्रिय दैनिक

अमार्ज

ADARSH SAMAJ NATIONAL DAILY

• मुख्य कार्य: कृषि, समाज, शिक्षा, स्वास्थ्य

• देशी चीजों का प्रचार: देशी उत्पादों का प्रचार

• समाज चिन्ता: समाज की समस्याओं पर चर्चा

शुक्रवार २३ जून २०१८

२३ June, 2018

पृष्ठ ५

पृष्ठ ५

[illegible]

इन्सेक गतिविधि

इन्सेक गतिविधि

मानवअधिकार र सामाजिक न्यायका निम्ति
अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक)

प्रदेश चार पोखराद्वारा प्रकाशित

सल्लाहकार : शिव खकुरेल, संयोजन/सम्पादन : सुमित्रा भट्टराई

विशेष सहयोगी : सवनम शर्मा, व्यवस्थापक : मधु पन्थी, फोटो : इन्सेक जिल्ला प्रतिनिधि
पोखरा-लेखनाथ मनपा-७, जनप्रिय मार्ग, फोन : ०६१-४६५५१२, फ्याक्स : ०६१-४६३४९२

Email: pokhara@insec.org.np, Website: insec.org.np

मुद्रक : ओजन अफसेट प्रेस, पोखरा